Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen
Kännykät koulussa

Alma Aho, Riina Hartikainen & Tuomas Hämäläinen

1980 -luku

1987:Ensimmäinen kännykkä: NMT

Ensimmäinen lähes taskuun sopiva matkapuhelin esiteltiin Suomessa 1987. "- mahdollisuus "pikkupuhelimien" käyttöön kiinnosti vielä melko harvaa suomalaista." (Himberg, 2008)

1990-luku:
Vuodesta 1995 asti opetustoimen tietotekniikka on ollut keskeinen kehittämisenalue suomen kansallisessa päätöksen teossa (Ilomäki ym., 2003)

1990 - luku

2000 - luku

2000-luku: Viestintä- ja tietotekniikka on kehittynyt paljon 2000-luvun alkaessa ja muuttanut yhteiskuntaamme tosi paljon. Työ on muuttunut mekaanisesta ja konkreettisesta yhä enemmän abstraktiksi ajattelutyöksi (Naskali, 2014)

2010 - luku

2014: Minkälainen kännykkä koululaiselle tulisi hankkia?

”Kyllä peruskoulun ala-astetta käyvälle ja ihan ekaluokkalaisellekin voi jo hankkia älykännykän, jossa on nettiyhteys ”- Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus Tieken tutkimus- ja kehittämisjohtaja Jyrki Kasvi (Luukkonen, 2014).

2013: HS: OAJ tyrmää Pellon koulun kännykkäkiellon

"—kiusaaminen ei ole Lahtisen mielestä riittävä peruste sille, että puhelimet kiellettäisiin oppitunnilla." (Holopainen, 2013)

2020 - luku

2018: Puhelimet pois peruskoulusta!

"Kouluissa on iso ongelma koskien oppilaiden omia mobiililaitteita. –[puhelin] haittaa keskittymisstä, oppimista ja sosiaalisuutta" (Kytölä & Kytölä, 2018)

2026 Kännykkä -kielto

2026: Kännykkäkielto kannatti, välitunneilla jutellaan taas

”Opettajat kertoivat koulunsa ilmapiirin parantuneen ja konfliktien vähentyneen, koska oppilaat ovat enemmän vuorovaikutuksessa toistensa kanssa.”(Grönholm, 2026)

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Tulevaisuuden näkymistä lisää pohdintaa seuraavalla sivulla-->

Lähteet
Grönholm, P. (11.5.2026) Puhelinkielto kannatti, välitunneilla jutellaan taas. Opettaja.fi. https://www.opettaja.fi/tyossa/valitunneilla-jutellaan-taas/
Himberg, P. (20.11.2008) Ensimmäinen kännykkä: NMT. Yle Elävä arkisto. https://yle.fi/a/20-99960
Holopainen, H. (23.5.2013). HS: OAJ tyrmää Pellon koulun kännykkäkiellon. Yle-uutinen. https://yle.fi/a/3-6656471
Ilomäki, L., Lakkala, M. & Sillanpää, H. (2003). Tutkimuksen näkökulma koulujen tieto- ja viestintätekniikan kehittämiseen. Espoon opetustoimen tieto- ja viestintätekniikan kehittämishankkeen työpapereita 2 / 2003. https://tuhat.helsinki.fi/ws/portalfiles/portal/51402599/Espoo_tutkimus_ja_tvt_2003.pdf
Naskali, T. (2014). 2000-luvun taidot ja sosiaalinen media 1.-luokkalaisten TVT-projektissa [Pro gradu –tutkielma, Helsingin yliopisto].
Kytölä, M. & Kytölä, H-S. (9.12.2018) Puhelimet pois peruskoulusta. Lukijan mielipide. Helsingin Sanomat.
Luukkonen, R. (12.8.2014) Minkälainen kännykkä koululaiselle tulisi hankkia? Yle. https://yle.fi/a/3-7405797

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen - Kännykät koulussa

Monet lapset käyttävät kännykkää paljon vapaa-ajallaan, joten olisiko perusteltua, että edes kouluaika olisi siitä poikkeus. Kuitenkin älylaitteet ovat osa oppilaiden elämää ja niiden turvallisesta ja tarkoituksenmukaisesta käyttämisestä pitäisi pystyä keskustelemaan avoimesti oppilaiden kanssa.

Kännykkäkiellolla on tarkoituksensa, mutta täytyy huomioida, että puhelimet ovat osa oppilaiden jokapäiväistä elämää ja kännykkäkiellon ei pitäisi tarkoittaa, etteikö niistä voisi oppia ja niiden avulla voisi oppia. (Böttger & Zierer, 2024)

To Ban or Not to Ban? A Rapid Review on the Impact of Smartphone Bans in Schools on Social Well-Being and Academic Performance

Böttger ja Zierer (2024) Kansainvälisen meta-analyysin mukaan puhelinkiellolla on ollut positiivinen yhteys oppilaiden hyvinvointiin ja oppimiseen. Yhteys on maltillinen, mutta tilastollisesti merkitsevä.

Puhelinten vaikutus oppimiseen voidaan nähdä välillisenä: puhelinkielto vaikuttanee ensisijaisesti psyykkisen turvallisuuden tunteeseen, joka taas on yhteydessä oppimisen mahdollisuuteen. Esimerkiksi Hamaruksen mukaan (2024, s.64) yksi oppimisen perusedellytys on turvallisuudentunne ryhmässä.

Puhelin on väistämättä osa oppilaiden arkea. Tulevaisuudessa koulussa voisi olla syytä panostaa puhelimien vastuulliseen käyttöön sekä opettaa medialukutaitoa, jotta puhelimia voitaisiin jatkossa hyödyntää osana opetusta.

Osassa kouluista on siirrytty laittamaan puhelimet päivän ajaksi puhelinpusseihin, jotka saa auki vasta koulupäivän jälkeen, joka estää puhelimen käytön kokonaan, mutta samalla se estää esimerkiksi yhteydenpidon vanhempien ja lasten välillä.

Lähteet

Böttger, T., Zierer, K. (2024). To Ban or Not to Ban? A Rapid Review on the Impact of Smartphone Bans in Schools on Social Well-Being and Academic Performance. Educ. Sci. 2024, 14, 906. https://doi.org/10.3390/educsci14080906

Hamarus, P. (2024). Kiusaamisen tunnistaminen ja siihen puuttuminen. Teoksesta Roiha, A. & Polso, J. (toim.) Tunne oppilaasi: Oppilaantuntemus opetuksen kulmakivenä. Santalahti. (s. 51-65)